

KENTSEL DÖNÜŞÜMÜN YIKIM EVRESİ

Türkiye’de 24.500 km uzunluğunda fay hattı mevcut.

Son 30 yıl içerisinde 6 ve üzeri büyüklüğe sahip depremler.

6 Eylül 1975	Diyarbakır,	6,6 büyüklüğünde	2.385 kayıp,
24 Kasım 1976	Van,	7,5 büyüklüğünde	3.840 kayıp,
30 Ekim 1983	Erzurum,	6,9 büyüklüğünde	1.155 kayıp,
13 Mart 1992	Erzincan,	6,8 büyüklüğünde	498 kayıp,
1 Ekim 1995	Afyon,	6,1 büyüklüğünde	90 kayıp,
27 Haziran 1998	Adana,	6,2 büyüklüğünde	146 kayıp,
17 Ağustos 1999	İzmit,	7,4 büyüklüğünde	17.118 kayıp,
12 Kasım 1999	Düzce	7,2 büyüklüğünde	894 kayıp,
3 Şubat 2002	Afyon,	6,5 büyüklüğünde	44 kayıp,
1 Mayıs 2003	Bingöl,	6,4 büyüklüğünde	177 kayıp,
8 Mart 2010	Elazığ ,	6,1 büyüklüğünde	51 kayıp,
23 Ekim 2011	Van ,	7,2 büyüklüğünde	601 kayıp,

Toplam 27.000 can kaybı .

Deprem öldürmez bina öldürür derler yanlış ;

*Depreme dayanıklı olmayan binayı yapanlar öldürür,

*Depreme dayanıklı olmayan binaya oturma ruhsatı verenler öldürür,

*Depreme dayanıklı olmayan binayı malzemedен çalarak yapanları cezalandırmayanlar öldürür,

*Bu tür binaları ya da daha sonradan hasar görmüş binaları yıkıp, yerine yönetmeliğe uygun binalar inşa etmeyenler öldürür.

- Türkiye’de yaşayan insanların yaklaşık %76’sının şehirlerde yaşadığını,
- Yıkılacak olan 6,5 milyon hasarlı veya depreme dayanıklı olmayan bina olduğunu,
- Bu binaların büyük çoğunluğunun sağlam ve içinde oturlan binalarla yan yana olduğunu,
- 6,5 milyon konutun ortalama 3 kişiden oluştuğunu hesaplarsak 20 milyon kişinin etkileneceğini,
- Çevredekileri de göz önüne alırsak hemen hemen Türkiye nüfusunun yarısı kadar bir insanı direkt olarak etkilediğini,
- Ortalama konut başı 80 bin TL maliyet dersek toplamda yaklaşık 500 milyar TL lik bir maliyetin oluştuğunu,
- Yıkım faaliyetleri konusunda Türkiye’de henüz bir yasal düzenleme ve müfredatın olmadığını,

göz önüne alırsak bu sempozyumun ne kadar önemli bir amaca hizmet ettiğini biraz daha iyi anlamış ve anlatmış oluruz.

Böyle bir projenin hayata geçirilmesinde önyak olmak, tüm farklı düşüncelere ve aykırı görüşlere rağmen bu projeyi savunmak ve her türlü zorluğa rağmen arkasında durmak tarihe geçecek bir fedakarlık olmakla birlikte, bu saatten sonra ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarına, bu işle iştigal eden tüm firmalara, öncülüğünü yapan akademik birimlere, sivil toplum kuruluşlarına ve ilgili tüm birimlere büyük görev ve sorumluluklar yüklenmiştir.

Bu dönüşüm ve değişim aynı zamanda en temel haklardan olan yaşama hakkını sağlama adına da çok büyük bir geliştirme olacaktır. Bunu sağlamak adına atılan bu adımı değerlendirmek ve geliştirmek kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Bu alanda yapılacak çalışmalarda;

- 1- Öncelikli ve ivedi olarak yasal müfredat oluşturulmalı ve şu anda yasal olmayan uygulamalarla yapılan çalışmalar yasal bir hale getirilmelidir. Zira bu büyük çalışmanın öncesinde rastgele yapılan çalışmalarda oluşabilecek olumsuz bir örnek tüm kamuoyu nezdinde bundan sonraki çalışmaları da çok büyük sıkıntıya dönüştürecektir.
- 2- Etki-yetki-sorumluluk çerçevesi belirlenerek gerekli adımlar bir an önce atılmalı ve buna göre çalışmaların hız kazanması sağlanmalıdır.

- 3- Yıkım konusundaki çalışmalarla ilgili eğitimlere önem verilerek mümkün olduğunca kısa zamanda yetişmiş ve belgelendirilmiş kişilerin yıkım çalışmalarına katılması sağlanmalıdır.
- 4- Yıkım esnasında çevresel etki değerlendirilmesinin yasal çerçevesi ve olumsuz durumlara sebep vermeyecek şekilde şartları belirlenerek bu yönde bir an önce çalışmaları başlanması ve eksikliklerin giderilmesi gereklidir.
- 5- Bir yıkım projesinde gerekli olan izinlerin düzenlenerek mahalli ve idari birimlere kadar eğitimler düzenlenerek ivedilikle altyapı oluşturulması gereklidir.
- 6- Yasal altyapı hakkında yetkili ve gerekli birimler hazır olduktan sonra halkın bu konuda bilgilendirilmesi ve konunun anlatılarak toplum nezdinde konunun uygun biçimde uzman kişilerce anlatılması gerekir.
- 7- Yıkım konusu ile ilgili olarak teknik çalışmalar yapılması ve kullanılacak sistemlerin üretimi ve hazırlanması ile ilgili olarak Türkiye içerisindeki patlayıcı madde üreticileri ile irtibata geçilerek ürün çeşitliliğinin sağlanması gereklidir.
- 8- Çevresel etkileri en aza indirmek için kullanılacak yalıtım, koruma ve önleyici yardımcı ekipmanların tedariği konusunda çalışma yapılması gerekir.
- 9- Patlatmalı yıkım esnasında işi yapan teknik personele yardımcı olacak kolluk kuvvetlerinin (Emniyet, jandarma, zabıta, itfaiye, sağlık birimleri v.b) belirlenerek önceden eğitilmesi ve patlatma anında alınacak tedbirler ve haberleşme çevrimi konularında nasıl bir yol izleneceğinin planlarının oluşturulması gereklidir.
- 10- Yıkım sonrası yapılacak işlemler, patlatma sonrası kontrollerin gerçekleştirilmesi, alanın tekrardan normale döndürülmesi konularında yapılacaklar belirlenerek buna uygun hareket tarzı belirlenmelidir.
- 11- Tüm bu işlemler için baştan sona bir kontrol listesi oluşturularak her bir adım ayrıntılı olarak incelenmeli ve uygun hale getirildikten sonra diğer adıma geçilmelidir.

İsmail DERİN

Maden Mühendisi

CENK-ER PATLAYICI MADDELER